

**Universitat Autònoma
de Barcelona**

II Pla de Responsabilitat Social Universitària 2025-2027

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Oficina de Compromís i Comunitat

Índex

1. Introducció	3
2. Antecedents	3
3. Metodologia i abast	4
4. Objectius estratègics i accions	5
4.1. Eix 1. Recerca i transferència	5
4.2. Eix 2. Formació universitària i gestió responsable	6
4.3. Eix 3. Persones contractades per la UAB.	6
4.4. Eix 4. Qualitat del servei	7
4.5. Eix 5. Bones pràctiques en Responsabilitat Social	8
4.6. Eix 6. Persones empleades en la cadena de valor de la UAB	9
4.7. Eix 7. Centres adscrits	9
4.8. Eix 8. Bon Govern	10

1. Introducció

La Universitat Autònoma de Barcelona impulsa el **II Pla de Responsabilitat Social Universitària 2025–2027**, amb l'objectiu de reforçar i ampliar el seu compromís institucional amb una acció universitària responsable, ètica i socialment compromesa.

Aquest nou pla incorpora, d'una banda, diverses iniciatives recollides en l'estudi de diagnosi encarregat l'any 2018, que no es van poder desenvolupar en el seu moment, atesa la necessitat prèvia de consolidar les bases estratègiques, normatives i operatives indispensables per donar suport a un projecte d'aquesta magnitud. D'altra banda, també s'hi integren accions provinents del **I Pla de Responsabilitat Social Universitària 2023–2024** que, per diverses circumstàncies, no van poder ser implementades en el període establert.

Lluny de quedar obsoletes, aquestes accions es recuperen i es posen en valor dins un marc més ampli, estructurat i consolidat. El **II Pla de Responsabilitat Social Universitària 2025-2027** representa, així, una continuïtat coherent i una evolució estratègica del camí iniciat, amb la voluntat de garantir una aplicació efectiva i transversal dels principis de responsabilitat social en tots els àmbits de la Universitat, tot donant resposta als nous reptes socials, ambientals i institucionals.

L'execució d'aquest segon Pla culminarà un període de creació, desenvolupament i consolidació del projecte de Responsabilitat Social Universitària, construït de manera gradual però sòlida al llarg del temps. Aquest procés sostingut ha permès establir unes bases robustes que faciliten l'expansió de la cultura de Responsabilitat Social a tots els àmbits de la Universitat i a les seves àrees d'influència, amb una mirada integradora i transformadora.

2. Antecedents

L'any 2018, la Universitat Autònoma de Barcelona va iniciar un procés d'anàlisi per tal d'avaluar l'estat de les seves polítiques i actuacions en matèria de Responsabilitat Social Universitària. L'objectiu d'aquest estudi de diagnosi era orientar l'activitat de la institució sota criteris fonamentals com l'ètica, el bon govern, la sostenibilitat ambiental, el compromís social i la promoció activa dels valors democràtics i ciutadans. A més, es volia avançar cap a un model que assumís amb responsabilitat els impactes, positius i negatius, derivats de la seva acció i que reforçés la transparència i la rendició de comptes davant la societat.

Les conclusions d'aquest exercici d'anàlisi van donar lloc a una sèrie de propostes de millora, centrades principalment en àmbits com el bon govern, els drets humans i laborals, i la protecció del medi ambient. Aquestes recomanacions s'han anat desplegant progressivament entre 2019 i 2022, i han contribuït a establir els fonaments i les eines

necessàries per consolidar una política de Responsabilitat Social més sòlida, estructurada i ambiciosa.

Entre les iniciatives destacades, una de les més significatives va ser la proposta d'elaborar un mapa de riscos relacionats amb possibles vulneracions de drets humans, amb incidència transversal en tots els àmbits de la universitat. Per avançar en aquest objectiu, l'any 2022 es va encarregar un estudi específic de diagnosi en matèria de diligència deguda en drets humans, alineat amb els Principis Rectors sobre Empreses i Drets Humans de les Nacions Unides.

Aquest enfocament va permetre establir una base sòlida per a l'elaboració del **I Pla de Responsabilitat Social Universitària 2023–2024**, un pla que tenia com a principal objectiu alinear la UAB amb els estàndards internacionals de deguda diligència en drets humans, en especial els PRNU, i preparar-la davant la futura aprovació d'un marc legislatiu en desenvolupament a escala europea i nacional.

3. Metodologia i abast

En l'estudi del 2018, la metodologia de treball va combinar elements qualitatius contrastats amb una visió quantitativa mitjançant una enquesta de clima. Es van utilitzar dos tipus de fonts de dades:

Fonts primàries:

- Visita a les instal·lacions.
- Enquesta en línia (enviada a tot el PTGAS, PDI i estudiants).
- Visites i entrevistes.

Fonts secundàries:

- Documentació interna de la UAB (normatives, reglaments, informes, memòries, plans directors, etc.).
- Fulls informatius i documentació publicada.
- Estudis del sector

Atès el caràcter de diagnosi d'aquest primer estudi i al marc temporal en que estava circumscrit, es va treballar per obtenir un estat de la qüestió, sense baixar al detall en cada un dels aspectes de la RSU.

En l'estudi de 2022 la metodologia es va focalitzar en la consulta als àmbits centrals responsables de la gestió de la UAB. No es va dur a terme cap consulta amb grups potencialment afectats o els seus representants. Es van utilitzar les mateixes fonts primàries i secundàries, excepte l'enquesta en línia.

L'abast de l'estudi es va articular al voltant dels següents grups d'interès que aquí es consideren "titulars de drets":

- Personal docent i investigador i visitant
- Personal d'administració i serveis
- Doctorands i investigadors en formació
- Estudiants
- Empreses externes subministradores (proveïdores de serveis i productes)
- Empreses externes col·laboradores (per conveni de pràctiques o projectes).

4. Objectius estratègics i accions

4.1. Eix 1. Recerca i transferència

En el marc d'una universitat responsable, la recerca i la transferència de coneixement no poden limitar-se només a l'excel·lència científica. Les universitats públiques tenim la responsabilitat d'impulsar una recerca compromesa amb els grans reptes ambientals, socials i ètics del nostre temps.

Aquest eix neix de la voluntat de reforçar el paper transformador de la recerca universitària, alineant-la amb criteris ASG (ambientals, socials i de bon govern), i contribuint activament a una societat més justa, equitativa i sostenible reforçant el convenciment de que el coneixement només és plenament útil quan incideix de forma positiva en les persones i el planeta.

Amb les accions proposades volem aconseguir que tots els projectes de recerca desenvolupats en el si de la universitat compleixen els més alts estàndards ètics, que estiguin orientats cap a problemàtiques reals i complexes com el canvi climàtic, les desigualtats socials, la salut pública, entre d'altres.

Pretenem també visibilitzar i reconèixer les pràctiques investigadores que integren valors de responsabilitat, transparència i compromís social a través d'un segell propi que actuï com un distintiu de qualitat en aquests àmbits.

Eix 1. Recerca i transferència
Objectiu estratègic E1. Generar impacte ASG positiu en la recerca i en la transferència del coneixement.
Acció 1. Enfortir la gestió de l'ètica en la recerca
Acció 2. Promoure una recerca i transferència enfocades a la solució de reptes de la societat.

Acció 3. Establir un segell propi de recerca responsable que reconegui uns criteris de responsabilitat.

4.2. Eix 2. Formació universitària i gestió responsable

La UAB ha d'assumir un paper actiu en la promoció de valors i pràctiques responsables. La responsabilitat social no pot quedar restringida a accions puntuals sinó que ha de formar part de la cultura institucional i impregnar tots els seus àmbits d'actuació.

Aquest eix té com a objectiu fomentar la formació en matèria de Responsabilitat Social des d'una mirada transversal i transformadora, tant per a l'estudiantat com per al personal de la universitat.

En relació a l'estudiantat, s'oferirà la possibilitat de seguir itineraris formatius en Responsabilitat Social dins de les activitats reconegudes amb crèdits RAC. Això permetrà incentivar la participació en activitats amb impacte social, ambiental o comunitari, i reconèixer-la acadèmicament com a part del procés formatiu.

El compromís amb la RSU ha de ser compartit per tota la comunitat universitària. Per això, s'han de promoure accions formatives dirigides al tot el personal (PDI i PTGAS) amb l'objectiu d'enfortir les competències en sostenibilitat, ètica, igualtat, gestió responsable o inclusió, entre d'altres.

Per últim, s'han d'integrar criteris ambientals, socials i de bon govern en la gestió interna de la institució: des de la contractació i les compres sostenibles fins a la transparència, la participació o la inclusió en els processos de presa de decisions. Això implica una revisió i millora contínua de polítiques i pràctiques institucionals.

Eix 2. Formació universitària i gestió responsable

Objectiu estratègic E2. Fomentar la formació en matèria de Responsabilitat Social.
--

Acció 4. Establir itineraris d'activitats RAC en Responsabilitat Social.
--

Acció 5. Fomentar la formació del personal en Responsabilitat Social.

Acció 6. Impulsar la gestió de la universitat amb criteris ASG.

4.3. Eix 3. Persones contractades per la UAB

El benestar, la salut i la qualitat de vida de les persones treballadores són condicions imprescindibles per construir una universitat compromesa i cohesionada. En un context

marcat per l'augment de l'estrès i la creixent incidència dels trastorns de salut mental, aquest eix respon a la voluntat de fomentar el benestar de les persones des d'una perspectiva integral.

En aquest eix s'incorporen dues accions que no es van poder dur a terme en l'anterior pla, les accions 7 i 8. L'acció 7 està enfocada a una prevenció de riscos psicosocials més eficient i adaptada a les noves realitats laborals, millorant els protocols de detecció i intervenció, i garantint un suport adequat a les persones afectades. L'acció 8 vol intensificar la formació a la comunitat en igualtat i diversitat amb l'objectiu de fomentar entorns inclusius i lliures de discriminació.

Pel que fa al benestar emocional, s'ha detectat que els serveis de suport són poc coneguts o infrautilitzats i, per aquest motiu, es proposen accions per fer-los més visibles, i accessibles de manera que qualsevol persona que ho necessiti pugui accedir fàcilment a recursos per gestionar situacions de malestar emocional o estrès.

Per altra banda, i més enllà de la prevenció, s'ha de fomentar una cultura organitzativa que promogui activament el benestar. Això inclou campanyes, tallers i activitats per afavorir l'equilibri entre vida personal i la laboral, l'alimentació saludable, l'activitat física i altres aspectes relacionats amb la salut integral de les persones.

Eix 3. Persones contractades per la UAB
Objectiu estratègic E3. Fomentar el benestar de les persones treballadores i la prevenció de riscos laborals.
Acció 7. Reforçar les mesures tenint en compte els trastorns psicològics (acció incorporada del Pla RSU 23-24).
Acció 8. Reforçar la formació i la informació sobre diversitat i inclusió (acció incorporada del Pla RSU 23-24).
Acció 9. Reforçar el coneixement de les eines i serveis de suport al benestar emocional.
Acció 10. Impulsar accions de promoció d'hàbits saludables i benestar emocional.

4.4. Eix 4. Qualitat del servei

La qualitat dels serveis universitaris és una expressió directa del compromís de la institució amb la seva comunitat. Aquest eix parteix de la voluntat de millorar l'atenció i serveis a l'alumnat, tenint en compte la pluralitat de situacions, trajectòries i drets que conviuen a la universitat.

Ens proposem garantir un tracte més acurat i adaptat a les diferents etapes de la vida

acadèmica, fent especial èmfasi en col·lectius que sovint queden fora del focus dels serveis generalistes.

L'acció d'aquest eix, ja prevista en el Pla RSU 23-24, però que no s'ha desenvolupat en la seva totalitat, busca l'acompanyament específic a l'alumnat de doctorat, que sovint afronta solitud, inseguretat i manca de referents durant una etapa clau de formació i recerca. El protocol servirà per sistematitzar l'acollida i establir canals d'informació i suport clars.

Eix 4. Qualitat del servei

Objectiu estratègic E4. Millorar l'atenció i serveis a l'alumnat tenint en compte la diversitat de necessitats i drets (acció incorporada del Pla RSU 23-24).

Acció 11. Establir un protocol específic per l'acolliment i l'atenció a l'alumnat de doctorat

4.5. Eix 5. Bones pràctiques en Responsabilitat Social

Reconèixer i posar en valor les iniciatives que contribueixen a una universitat més responsable és essencial per fomentar una cultura compartida de compromís ètic i sostenible. Aquest eix té per objectiu crear premis i espais de reconeixement a treballs acadèmics i bones pràctiques de gestió, amb impacte social, ambiental o de bon govern.

Per una banda, és necessari impulsar la recerca i la reflexió crítica orientades a la millora de la societat, fomentant que els treballs finals de l'alumnat generin coneixement amb valor transformador. Per altra banda, s'han d'incentivar les bones pràctiques en la gestió de la universitat recollint, visibilitzant i reconeixent pràctiques internes innovadores i responsables, desenvolupades per les persones treballadores.

Finalment, amb el reconeixement continuat institucionalitzem un sistema estable i periòdic que connecti esforços dispersos i construeixi una narrativa comuna de responsabilitat i millora contínua.

Eix 5. Bones pràctiques en Responsabilitat Social

Objectiu estratègic E5. Crear premis per a treballs acadèmics i per bones pràctiques en la gestió.

Acció 12. Promoure treballs acadèmics de grau, màster i doctorat orientats a l'impacte social, ambiental i ètic.

Acció 13. Incentivar la proposta de bones pràctiques en la gestió universitària amb enfocament ASG
Acció 14. Establir una línia de reconeixement continuat a les iniciatives ASG tant en l'àmbit acadèmic com en la gestió.

4.6. Eix 6. Persones empleades en la cadena de valor de la UAB

La responsabilitat social implica també revisar i millorar l'impacte que generem en la nostra cadena de valor, és a dir, en les condicions laborals i socials de les persones treballadores de les empreses proveïdores. Aquest eix proposa establir un sistema d'avaluació dels proveïdors que garanteixi el respecte als drets humans i els criteris de responsabilitat corporativa.

Les accions d'aquest eix ens permetran conèixer millor les pràctiques dels proveïdors actuals i de nova incorporació, detectar riscos i establir criteris objectius de contractació responsable. Una de les eines per fer-ho possible és implementar un qüestionari on quedarà reflectit si els proveïdors alineen les seves actuacions amb els valors i compromisos de la UAB, especialment pel que fa a condicions laborals dignes, igualtat i sostenibilitat.

Eix 6. Persones empleades en la cadena de valor de la UAB
Objectiu estratègic E6. Establir un sistema que permeti avaluar els proveïdors respecte del compliment del respecte als drets humans
Acció 15. Elaborar un mapa de proveïdors en relació a les seves polítiques de responsabilitat social corporativa.
Acció 16. Implementar el qüestionari de compromís i respecte al Codi Ètic i la Política de Drets Humans als proveïdors.

4.7. Eix 7. Centres adscrits

Els centres adscrits formen part de l'ecosistema universitari i tenen un paper clau en la difusió dels valors i criteris de la responsabilitat social. Per això, aquest eix vol consolidar la cultura de la RSU en els centres adscrits, promovent la seva alineació amb el Codi Ètic i la Política de Drets Humans de la UAB.

Plantegem un treball col·laboratiu i de corresponsabilitat, reconeixent la seva autonomia però també el seu compromís compartit amb la missió universitària.

El diagnòstic inicial permetrà identificar bones pràctiques, mancances i oportunitats de millora, generant un espai estable de col·laboració i aprenentatge mutu, que enforteixi el vincle i la coherència de les polítiques entre centres. La incorporació de criteris RSU en els convenis garantirà els compromisos i formarà el marc de les col·laboracions futures.

Eix 7. Centres adscrits
Objectiu estratègic E7. Consolidar la cultura de la responsabilitat social universitària als centres adscrits, promovent la seva alineació amb el Codi Ètic i la Política de Drets Humans de la UAB.
Acció 17. Analitzar la situació actual dels centres adscrits en relació a la Responsabilitat Social.
Acció 18. Crear un grup de treball amb representants dels centres adscrits per compartir estratègies, bones pràctiques, accions i recursos en matèria de RSU.
Acció 19. Incorporar criteris de Responsabilitat Social en la renovació o revisió de convenis amb els centres adscrits.

4.8. Eix 8. Bon Govern

Un pla de responsabilitat social universitària ha de ser fruit d'un procés participatiu, transparent i compartit per tota la comunitat. Aquest eix recull la voluntat de definir el proper Pla de RSU mitjançant la participació activa, promovent el diàleg i la corresponsabilitat com a base del bon govern.

Les tres accions que conformen aquest eix estan orientades a sensibilitzar i capacitar la comunitat sobre els valors i criteris de la RSU, facilitant una participació informada i activa en el procés. També a obrir canals on la comunitat pugui expressar propostes, inquietuds i expectatives en relació amb el futur de la responsabilitat social a la UAB per, finalment, tenir un esborrany definit a partir d'aquest procés obert i participatiu, assegurant que sigui representatiu i viable, però també transformador.

Eix 8. Bon govern
Objectiu estratègic E8. Definir el proper Pla de RSU a través d'un procés participatiu.
Acció 20. Organitzar tallers formatius en Responsabilitat Social.
Acció 21. Establir espais de diàleg obert a la comunitat.
Acció 22. Elaborar una proposta de Pla a partir del retorn i validació col·lectiva de les propostes.